

Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2018-21343	EUP	8. oktober 2019

EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 1 ad KOM (2018) 0324 fra Eva Kjer Hansen stillet den 17. september 2019 til udenrigsministeren

Spørgsmål

I forlængelse af orienteringen til Europaudvalget den 13. september 2019 om Kommissionens forordningsforslag om beskyttelse af Unionens budget, hvad angår retsstatsprincippet (KOM (2018) 0324), bedes ministeren redegøre nærmere for, hvilke dele af EU-budgettet, der kan suspenderes adgang til ved medlemslandes brud på retsstatsprincippet, og hvad der konkret skal til for at udløse en sådan sanktion.

Svar

Kommissionens forslag til et såkaldt retsstatsinstrument på budgetområdet har til formål at beskytte EU's budget og finansielle interesser mod risici som følge af såkaldte "generaliserede mangler" på retsstatsområdet i et medlemsland.¹

Overordnet indebærer forslaget, at det bliver muligt at suspendere adgangen til EU-midler, hvis to betingelser er opfyldt: For det første, at der konstateres problemer med retsstatsprincippet i et medlemsland, og for det andet, at de problemer påvirker – eller risikerer at påvirke – gennemførelsen af programmer og instrumenter finansieret af EU's budget.

Hvis Kommissionens forordningsforslag bliver vedtaget i dets foreliggende form, vil det blive det muligt at træffe foranstaltninger, der

¹ Nedenstående redegørelse bygger på Kommissionen forslag af 2. maj 2018.

vedrører alle dele af EU's budget. Hvilken type af foranstaltning, der kan gennemføres, afhænger af hvordan budgettet forvaltes.

I dag forvaltes budgettet på tre måder:

- 1) Direkte forvaltning: Gælder hvor EU's institutioner selv forvalter budgettet. Det kan fx være Kommissionens eget budget eller EU's agenturer. I 2018 blev ca. 21 pct. af EU's budget forvaltet på denne måde.
- 2) Indirekte forvaltning: Gælder hvor forvaltningen af EU's budget overlades til andre parter. Det kan fx være Den Europæiske Investeringsbank, FN eller tredjelande. I 2018 blev ca. 8 pct. af EU's budget forvaltet på denne måde. Denne forvaltningstype kendes også fra den måde dele af den danske udviklingsbistand forvaltes på.
- 3) Delt forvaltning: Gælder hvor gennemførelsen af EU's budget er uddelegeret til medlemslandene. Det er blandt andet landbrugsstøtten og EU's strukturfonde, der forvaltes på denne måde. I 2018 blev ca. 71 pct. af EU's budget forvaltet på denne måde.

Ifølge Kommissionens forslag afhænger typen af foranstaltninger, der kan indføres, af forvaltningsformen, jf. tabel 1.

Tabel 1: Mulige foranstaltninger afhængig af forvaltningsform (kilde: KOM (2018) 0324)

Forvaltningsform	Mulige foranstaltninger
Direkte forvaltning	(1) suspension af betalinger eller af gennemførelsen af den retlige forpligtelse eller ophævelse af den retlige forpligtelse i henhold til finansforordningen ² (2) et forbud mod indgåelse af nye retlige forpligtelser.
Indirekte forvaltning	
Delt forvaltning	(1) suspension af godkendelsen af et eller flere programmer eller en ændring heraf (2) suspension af forpligtelser (3) nedsættelse af forpligtelser, herunder gennem finansielle korrektioner eller overførsler til andre udgiftsprogrammer (4) reduktion i forfinansiering (5) afbrydelse af betalingsfrister (6) suspension af betalinger.

Kommissionens forslag indebærer som nævnt ovenfor, at to forudsætninger skal være opfyldt, for at der kan indføres

² I forslaget henvises specifikt til artikel 131, stk. 3, i finansforordningen.

foranstaltninger. Der skal for det første være et generaliseret problem vedrørende retsstatsprincippet, og for det andet skal dette problem påvirke – eller risikere at påvirke – EU's finansielle interesser.

Det fremgår af forslaget, at et problem med retsstatsprincippet blandt andet kan være:

- (a) det at bringe retsvæsenets uafhængighed i fare*
- (b) det at undlade at forhindre, korrigere og sanktionere vilkårlige og ulovlige afgørelser truffet af offentlige myndigheder, herunder retshåndhavende myndigheder, det at tilbageholde finansielle og menneskelige ressourcer til skade for deres korrekte funktionsmåde eller det at undlade at sikre fravær af interessekonflikter*
- (c) det at begrænse adgangen til retsmidler og effektiviteten af retsmidler, herunder gennem restriktive procedureregler, manglende opfyldelse af retsafgørelser eller begrænsning af effektiv efterforskning, retsforfølgelse eller sanktionering af overtrædelser af lovgivningen.*

Det fremgår ligeledes af forslaget, at et problem med retsstatsprincippet blandt andet kan risikere at påvirke EU's finansielle interesser i situationer, hvor der er tvivl om at:

- (a) de af medlemsstatens myndigheder, der gennemfører EU's budget, fungerer korrekt, især inden for rammerne af offentlige udbuds- eller tilskudsprocedurer, og når de foretager overvågning og kontrol*
- (b) de efterforskende og retsforfølgende myndigheder fungerer korrekt i forbindelse med bekæmpelse af svig, korrupsion og andre overtrædelser af EU-retten i forbindelse med gennemførelsen af EU's budget.*

De foranstaltninger, der igangsættes over for et medlemsland, vil afhænge af en konkret vurdering af, og skal stå i et proportionalt forhold til, alvoren og omfanget af de problemer, der er med retsstatsprincippet. Samtidigt, skal de – så vidt muligt – være rettet mod de områder af EU's budget, der berøres af problemerne.

Det er Kommissionens ansvar at tage initiativ til at indføre foranstaltninger i tilfælde, hvor det vurderes, at ovennævnte betingelser er opfyldte. Forslaget fastlægger en detaljeret proces herfor, som blandt andet indebærer, at det berørte medlemsland får mulighed for at redegøre for sit syn på sagen. Det er dernæst op til Rådet at træffe endelig beslutning om eventuel indførelse af foranstaltninger.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod